

האיש מקדש פרק שני קידושין

מ.מ.

עין משפט נר מצוה

א [מיי פ"ד מהל' גירושין
הלכה כב טושי"ע אה"ע
סימן קל סעיף ד':
צב ב מיי פ"ט מהל'
גירושין הלכה לה
סמג ע"ז נ טושי"ע אה"ע
סימן קמ"א סעיף מט':
צב ג ד ה מיי פ"ח מהל'
אבות הל' ד טושי"ע
אה"ע סימן לח סעיף כה':
צד ר מיי" שם טור ש"ע
שם סעיף כו':

מוסף רש"י

גט פשוט. שטר
פשוט כעין שלטו שא"ט
תפור ומקושר דלקמן,
וכל שטרות קרוין גט
דלאמריין בעלמא וגט חוב
שא"ז בו אחריות, וכן
גטין וכן בשטרות מיי
דלאמריין בגמרא וגט שלט
חלוק בין גטין לשטרות
(רשב"ם ב"ב קס.). עדי
מתוכי. בסוף השטר כמו
שא"ט נהיין לתוס' מתוכי
מקושר עדי
מאחריות. כותב שטה
ומניח חלק בשטר שטה
הכתובה וסופה על החלק
ותפר ואח"כ כותב שטה
ומניח שטה חלק וסופה
על החלק ותפר לו כרסה
די מקום תירף השטה,
והעדים חתומין מבחוץ
כענין שפירשו ארורתי
בגמרא ובלבד שלא יחיו
קשריו מרובין מעדי,
דמתני' בגמ' גטין (פ"א)
דדואר ליה קרמ, ופוסק
אל שטר כתוב כולו כעין
פשוט וזהו הנקרא אלטו
הפשוט שמתקשר ואלו
הפסולות כל כולו וכל
כפני עמנו ונראה מבחוץ
בין כול לכל כעין קמ
הקופר, וכן מוכח בגמרא
שהעדים החתומין על כל
קשר וקשר נקראין ונלחין
מבחוץ (שם ותי"ש הצ"ח).
שניהם פסולים. שלא
נעשו כתיקון חכמים, ואם
גט פשוט חוב הוא אינו גובה
בן מן הלקוחות, ואם
גט אשה אינו מתגרשת
(שם). שיכול לעשותו
פשוט. לפשוט ולעשותו
פשוט, שקרב הפסדות
ויפחת השטר ויהיה פשוט
(שם). וה"ל לית ליה
מנהג המדינה. תמניה,
אם רש"י"ג כל לומר שדי
פשוט ומקושר המפורשין
למ"ק א"ש יש מדינה שנהגה
לשנות דינם כענין אחר
הכל ממנהג המדינה, והלא
מ"ק נמי מורה בזה (שם
קמ"ה). באתרא דנהיגי
בפשוט כו'. אלא לפי
דלחיה מנהג המדינה מנ
לפלוגי מ"ק ור"ש (שם).
דודאי קפידא. ואם גט
אשה פסול לגרש בו (שם).
מר סבר קפידא. ואח"כ
דמנהג המדינה בין פשוט
בין במקושר, בין דלמר
ליה בפשוט קפידא הוא
ויפסל המקושר, ורש"י"ג
סבר הכל כמנהג המדינה,
כלומר מראה מקום הוא
לו שאם טורח לו לכחוש
מקושר יכתוב פשוט, ומיהו
אם יכתוב מקושר טפי
יחלף ליה שהרי מנהג
המדינה כשיהיה (שם).
ממקום אחר פסול.
יתר מנזר עליו כרסה (שם).

שיכול לעשותו פשוט. פי' בקונטרס אי משום שיש אורח צדק שיטה
לשיטה כשפשוטו אין לחוש שיש קופרים הרבה שאינם
אומנים לסדר כתיבתן ומניחין אורח צדק השיטות ונראה דאפי' יש חלק
הרבה אין לחוש ואח"כ דגט קרח פסול ל' לא מיקרי קרח אלא כשיש
שיטות של חלק טפי מן העדים
החמומים בו אבל אם יש עדים
החמומים בו כשיטות של חלק לא
מיקרי קרח: **מאי מגודלת גדרת.**
פי' הקונטרס חשבה ומתוך שהיא
חשובה צעירי האנשים דכריה מקובלים
ורצונו חננאל פי' מגדלת שער כמו
מגדלת שער נשיא^א (מגיגה דף ד':)
ומתוך שהולכת מצית לצית לקלוע
מספרת כל הדברים ממנה:

המתרגם פסוק בצורתו. פירוש
כמשמעותו כגון לא
תענה על ריב מתרגם לא תסביר
על דינא הרי זה גדאי לדכרעה
מנזיה הוא להוציא הדין לאורה אלא
הכי מתרגם לא תמנע מלאלפא
למאן דמתצני מייך דנינא והמוסיף
עליו פי' בקונטרס שצא לומר הואיל
וניתן רשות להוסיף אוסיף אני
בכל מקום שארצה הרי זה מחרף
פירוש מצוה את השם משנה את
דבריו ואונקלוס שהוסיף לא מדעתו
הוסיף שהרי צייני ניתן התרגום
ש' שגשכתח וחו' ויסקדו דלאמר במגילה
(דף א.) ורצונו חננאל פירש^ב המתרגם
פסוק כלומר כגון ויראו את אלהי
ישראל (שמות כד) דמתרגם וחו' ית
אלהא דיראלא הרי זה גדאי דשכינה
מנש לא ראו דכתיב (שם לג) כי לא
יראני האדם וחי והמוסיף עליו (ה) דלמר
וחו' ית מלאכא דאלהא הרי זה מחרף
שמולה שצח המקום במלאך אלא הכי
מתרגמי' וחו' ית יקרא דאלהא דיראל:
לצנות

**וה"ל לסיפא הכא נמי פליג ברישא וה"ל לסיפא הכי השתא התם אידי
ואידי דשבה ממוין** פליג ברישא והוא הדין בסיפא הכא דשבה יוחסים
הוא אם איתא דפליג נתני איבעית אימא הכא נמי שבה יוחסים' מי סברת
מאי מגודלת גדולה ממש מאי מגודלת גדלת דאמרה היא לא יחא
לי דשקלה מילי מינאי ואזלא גדיא קמי שיבבותיי תנו רבנן על מנת שאני
קריינא ביון שקרא שלשה פסוקים בבית הכנסת הרי זו מקודשת' ר' יהודה אומר
בצורתו הרי זה בראי והמוסיף עליו הרי זה מחרף ומגרף אלא מאי תרגום
יתרגום דידן והני מילי דא"ל קריינ' האבל אמר לה קרא אנא עד דקרי אורייתא
נביאי וכתובי בדיוקא על מנת שאני שונה חזקיה אמר והלכות ור' יוחנן אמר
תורה מיתבי איזו היא משנה ר' מאיר אומר הלכות ר' יהודה אומר מדרש
מאי

ומשל הוא: גמון. זה גבעוני על שם יתום יהושע חוטבי עניים ושואבי מים' ואמר' ציממות (דף עח:): דוד גזר עליהם: **מגודלת.** גדולה וראויה
למשנה: **אלא פליג ברישא.** בצבא קמיתא גבי עני ומנאל עשיר: **וה"ל.** דפליג בצבא כתיבתא גבי שפחה וכיון דפליג ברישא דאם הטעה לשבח
לאו טעותא היא לא אינטריך למהדר אפלוגי דפליג ברישא שצבא ממון וה"ל דפליג בסיפא
לשבח יוחסין: **הסס.** גבי בת או שפחה מגודלת: **אידי ואידי.** רישא דעני ומנאל עשיר וסיפא דלחין לו שפחה יש לו תרוייהו לשבח ממון הוא
כיון דגלי ר"ש פלוגתא ברישא לא אינטריך למהדר אפלוגי בסיפא: **הכא.** גבי לוי ומנאל כהן: **דשנח יוחסין הוא.** ואיכא למימר דמורה ר' שמעון
בזה משום דמסאנא דרב מרעא' הוא אם איתא דפליג ר' שמעון עליה תמניה: **גדלת.** חשובה: **לא יחא לי.** שמהא שפחה חשובה לי דשקלה
מילי מינאי ואולא נדיא גבי שבחאי משום שהיא חשובה מנזיה לספר עם שכינותיה ותשמע ממני דברים ותסדר אותם לפני שכינותי ותתן אותי
בפיהם ללעג וקלם: **יתרגם אפי' מדעסיה.** תמניה שלא כתרגום שלנו: **המתרגם פסוק כלורסו.** שצא לחסר תוספת התרגום שלנו לומר לא
אתרגם פסוק זה אלא כלורסו כגון לא תענה על ריב (שמות כב) לא תסביר על דינא הרי זה גדאי: **והמוסיף עליו.** שצא לומר הואיל
וניתן רשות להוסיף אוסיף גם אני בכל מקום שארצה: הרי זה מחרף. מצוה את המקום משנה את דבריו. ואונקלוס כשהוסיף לא מדעתו
הוסיף שהרי צייני ניתן אלא שגשכתח וחו' ויסקדו דלאמר' במגילה (דף א.) ושם שכל זה תרגום: **והני מילי.** דסגי בשלשה פסוקים דלמר לה
קריינא: **הלכות.** הלכה למשה מסיני: **תורה.** קס"ד תורה שבכתב: **מדרש.** ספרא וספרי שהן הלכות של [מדרשין] מקראות (ס) (ספר ויקרא) א':
ה"ג

גט פשוט. העשוי כעין שלנו: **עדי מסוכו.** תחת הכתב: **מקושר.**
התם מפרש לה בצבא בתרא שתקנוהו לכהנים שאין יכולין להחזיר
גרושותיהן וכשהיו כועסין הולכין אל הסופר דממהר לכתוב גט ונותנו
לה ומתחרט לאחר זמן תקנו להו מקושר שיש בו טורח לעשותו ואדהכי
והכי מייבצא דעתיה. מניח צראשו
שיטה חלק וכותב שיטה ושיטה חלק
וכותב שיטה וכן עד שלשה או
ארבעה או יותר שטיין חלק ויכול
חלק הראשון על הכתב ותופר וחוור
וכופל חלק השני על שיטת הכתב
שחתמו ותופר וכן שלישי והעדים
חותמין מבחוץ בין קשר לקשר וילפיין
התם דגט פשוט עדי שנים מקושר
עדי שלשה וכל כפל וכפל קרוי קשר
ושלשה קשרין יש בו ואם צא להרבות
קשרים מרבה צעדים ואחר טופס
השטר כתוב כדרכו: **שניהם פסולין.**
שלא נעשו כתקון חכמים: **שיכול
לעשותו פשוט.** שלא לתפור הקשרים
ואם מפסיק אורח צדק שיטות העלויות
מה בכך וטעמא דת"ק מפרש התם
דקסבר אין יכול לעשותו
פשוט מפני שהמקושר והפשוט אין
מאותה שנה אלא משנה של אחריה:
הכל כמנהג המדינה. מקום שנהגו
בפשוט ועשאו מקושר מקושר ועשאו
פשוט פסול דכי עבדיה בעל שליח
לכתוב על מנהג המדינה הוא דשויח
וצהאי לא איירי תנאי קמאי אלא
כשאינה במקום עדים והיינו דהויין
בה ותי"ק לית ליה מנהג המדינה ומלא'
פליג עליה צהאי: ומשני ודאי
פלוגתא אחריתא היא ומיהו צאתרא
דנהיגי כו': **עניד לי פשוט.** שליחות
קלה: **ועדו מקושר.** שליחות כבדה
רש"י"ג סבר מראה מקום הוא לו
דלמר די לך בפשוט וכי עבדו מקושר
הואיל ומנהג מדינה אף במקושר
כשר ותנאי קמאי פליגי עליה ואמרי
קפידא הוא דווקא אמר ליה לעשותו
פשוט: מראה מקום היא לו. שם
תמצאנו ולתנא קמא הוי קפידא אי
שלושה במקום אחר: **שצבא ממון.**
הוא דלמר ר"ש א' דלע"פ שהטעה
מקודשת דמסאנא יחא לה: **אלא
שצבא יוחסין.** א' על מנת שאני ממזר
ומנאל שהוא נתין לא יחא לה שצבחו
מפני שהוא מתגאה עליה: **מסאנא
דרב מרעא.** מנעל גדול ממדת רגלי
איני חפיהה בו שאיני יכולה להלך בו

הנהגות הב"ח
(א) תוס' ד"ה המתרגם
(ב) ותי"ק ותי"ק ע"ל
דמתרגם וחו':

מוסף תוספות

א. מלקיט' שער הגושם.
רש"י מגיגה ד ע"ב.

תוס' ר"י הזקן

מחלוקת בשבח ממון. אי
קפידא הוי או מראה
מקום הוא לו. אבל
בשבח יוחסין. שאמרה
לשלושה צא וקבל לי
קדושיך מפלוני שאבר
לי שהוא לוי ונמצא
כהן, אפילו ר"ש מורה
דקפידא הוי שזה ריעת
קצת בני אדם שאין רוצין
להתחבר עם גדול מהם
שמנאניה עליהם. מטא.
מנעל גדול ממדת רגלי
איני חפיהה. שקרא. כל
התורה. בצורתו. שבא
לחסר תרגום אונקלוס,
כגון לא תענה על
ריב [שמות כב, ב]
לא (תהרר) [ותהרין]
על דינא. מחרף. מבהו
המקום ומשנה את דבריו
שמוסיף מדרעו. תרגום
דידן. של אונקלוס שהוא
מסוי כדאימא במגילה ג,
אן ושום שכל זה תרגום
ששכחוהו וחוור הוא
ריסרו. קרא. משמע וידע
עשרים וארבעה בדרך.
הלכות. משנה. מדרש.
ור' יוחנן דאמר כמאן.
והלכתא בחזקיה דהוא
רביה דר' יוחנן. ועוד דהא
איפסיקא א' הלכתא כתנא
שזוהא משנה ולא חשבין
תורה, אלמא תניא משמע
הלכתא ולא תורה.

שהיא אינה רוצה להצביע במקום אחר (שם). ור"א מבשר. דסבר מראה מקום הוא לו לטרוח וללכת בשבילה עד אותו מקום, ואם יתפרך ללכת